ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Шинжлэх ухаан, технологийн их сургуулийн 2025 оны санхүүгийн тайланд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: САГ-2026/89/НА-СТА-ТӨА

Цахим хуудас: www.audit.mn Улаанбаатар хот 2026 он	Санхүүгийн аудитын газрын захирал, тэргүүлэх аудитор Ц.Наранчимэг Утас: 261663 Цахим хаяг: naranchimegts@audit.gov.mn Аудитын менежер: С.Нацагдорж Утас: 261815 Цахим хаяг: natsagdorjs@audit.gov.mn Ахлах аудитор: Э.Бат-Эрдэнэ Утас: 261815 Цахим хаяг: baterdenee@audit.gov.mn Аудитыг гэрээгээр гүйцэтгэсэн: Эс Жи Эм Ди-Аудит ХХК Захирал: Д.Насанжаргал Утас: 99996948 Цахим хаяг: nasaa@sgmd-audit.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

АГУУЛГА

1. Хараат бус аудиторын дүгнэлт 2
2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл 4
3. Санхүүгийн тайлангийн тодруулга 13
4. Аудитын тайлан 16
   4.1 Ерөнхий зүйл 18
   4.2 Материаллаг байдал 18
   4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт 18
   4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал 19
   4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт 19
   4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал 20
5. Аудитын илрүүлэлт 21
   5.1 Албан шаардлага 21
   5.2 Зөвлөмж 22
6. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл 25

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар
ШУТИС	Шинжлэх ухаан, технологийн их сургууль
ТӨҮГ	Төрийн өмчийн үйлдвэрийн газар
ААНОАТ	Аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татвар
НӨАТ	нэмэгдсэн өртгийн албан татвар

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

Засгийн газрын IV байр, Бага тойруу 3,
Чингэлтэй дүүрэг, Улаанбаатар хот, 15160
Утас: 26 04 37, Факс: (976-51) 26 42 30,
Цахим шуудан: info@audit.gov.mn,
Цахим хуудас: www.audit.mn

2026.03.16 № 06/703

танай ____________-ны №____________-т

ШИНЖЛЭХ УХААН ТЕХНОЛОГИЙН ИХ СУРГУУЛИЙН ЗАХИРАЛ Т.НАМНАН ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, 8.4, Төсвийн хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.8-д заасны дагуу Шинжлэх ухаан, технологийн их сургуулийн 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгаас бүрдсэн санхүүгийн тайланд аудит хийлээ.

Бидний дүгнэлтээр санхүүгийн тайлангууд нь 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, тайлант жилийн эцсээрх санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээг бүх материаллаг талаар нь Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв илэрхийлсэн байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу хараат бусаар гүйцэтгэж, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Боловсрол, шинжлэх ухааны яамтай байгуулсан Хосолсон сургалтыг хэрэгжүүлэх бодлого, зохицуулалтын тогтолцоог сайжруулах, жишиг стандарт боловсруулж хэрэгжүүлэхэд дэмжлэг үзүүлэх 740.6 сая төгрөгийн төсөвт өртөгтэй зөвлөх үйлчилгээний ажлын хүрээнд хосолсон сургалтын багшид зориулсан модуль-сургалтын багц боловсруулж, 150 үндэсний сургагч багш, зөвлөх, 750 хосолсон сургалтыг тэгш хүртээмжтэй зохион байгуулах чадвартай багш, нийт 900 багш бэлтгэсэн байна.

Тус их сургуулийн харьяа ерөнхий боловсролын ахлах сургуулийн удирдах зөвлөлийн 2025 оны 11 дүгээр тогтоолоор 56 сурагчтай холбоотой 5-аас дээш жилийн насжилттай 100.8 сая төгрөгийн сургалтын төлбөрийн найдваргүй авлагыг хүчингүй болгож данснаас хассан байна.

Аудитын гол асуудал

Аудитын гол асуудал гэдэг нь тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн чухал нөлөөтэй хэмээн мэргэжлийн шүүн тунгаалтаар бидний авч үзсэн асуудал

байна. Гол асуудлыг санхүүгийн тайлангийн аудитын хүрээнд бүхэлд нь харгалзаж, аудитын санал дүгнэлтээ илэрхийлэхэд авч үзсэн бөгөөд энэхүү гол асуудлын талаар бид тусад нь дүгнэлт гаргахгүй.

Тус сургуулийн биет бус хөрөнгөнд бүртгэлтэй 12 газар эзэмших эрхэд мэргэжлийн үнэлгээний байгууллагаар үнэлгээ хийлгэхэд 3 газар эзэмших эрхийн үнэлгээг 534.0 сая төгрөгөөр нэмэгдүүлж, 9 газар эзэмших эрхийн үнэлгээг 1,290.4 сая төгрөгөөр бууруулсан байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Шинжлэх ухаан, технологийн их сургууль нь тайлант онд хөдөлмөрийн дотоод журамд нэмэлт өөрчлөлт оруулан, ШУТИС-ийн ахмадын зөвлөлийн үйл ажиллагааг зохицуулах журмыг шинэчлэн баталсан байна. Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад асуудлын хэсгийг хамраагүй болно.

Удирдлага болон Засаглах эрх бүхий этгээдийн санхүүгийн тайланд хүлээх үүрэг, хариуцлага

Удирдлага нь санхүүгийн тайланг Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд Аудитын олон улсын стандартын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Ц.НАРАНЧИМЭГ

Z:\Yawsan_Bichig\2026\0316 SAG-48.Docx

2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон *‌/төгрөгөөр/*

Дансны код	Дансны нэр, төрөл	Өмнөх он	Тайлант он
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**41,942,732,167.33**	**48,472,731,673.31**
31	**МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**	**36,831,627,435.46**	**42,640,165,351.20**
312	**Банканд байгаа бэлэн мөнгө**	**25,256,627.435.46**	**25,366,616,679.45**
3121	Төгрөг	25,153,337,686.66	25,234,504,084.69
31213	Арилжааны банк дахь харилцах	25,153,337,686.66	15,837,637,377.65
3122	Гадаад валют	102,814,219.91	132,112,594.76
31223	Арилжааны банк дахь харилцах	102,814,219.91	132,112,594.76
314	**Замд яваа мөнгөн хөрөнгө**	**-**	**-**
315	**Хадгаламж**	**11,575,475,528.89**	**17,273,548,671.75**
33	**АВЛАГА**	**2,093,533,803.60**	**4,310,089,410.86**
331	**Ажилчидтай холбогдсон авлага**	**11,772.00**	**239,901.00**
33110	Цалин, урьдчилгааны авлага	11,772.00	186,056.00
	Бусад авлага	-	53,845.00
332	**Төлбөртэй ажил, үйлчилгээний авлага**	**1,238,947,342.48**	**2,845,607,745.38**
33210	Сургалтын төлбөрийн авлага	1,238,947,342.48	2,845,607,745.38
335	**Бусад авлага**	**854,574,689.12**	**1,464,241,764.48**
33510	Байгууллагаас авах авлага	579,938,612.47	1,247,443,977.48
33520	Хүмүүсээс авах авлага	274,636,076.65	216,797,787.00
34	**УРЬДЧИЛГАА**	**1,258,862,283.85**	**574,737,217.77**
34600	Урьдчилж гарсан зардал	528,339,520.92	282,093,200.00
347	**Урьдчилгаа тооцоо**	**730,522,762.93**	**292,644,017.77**
34711	Бараа материал бэлтгэх урьдчилгаа	691,801,677.08	158,556,343.92
34712	Үндсэн хөрөнгө бэлтгэх урьдчилгаа	38,721,085.85	131,177,161.85
34714	Томилолтын урьдчилгаа	-	2,910,512.00
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	**1,758,708,644.42**	**947,739,693.48**
351	**Түүхий эд материал**	**1,211,341,736.11**	**497,661,383.26**
35110	Тусгай зориулалтын материал	1,209,264,225.11	495,324,083.26
35130	Эм боох материал	2,077,511.00	2,337,300.00
353	**Бэлэн бүтээгдэхүүн**	**61,513,968.45**	**98,111,472.75**
354	**Хангамжийн материал**	**485,852,939.86**	**351,966,837.47**
35410	Бичиг хэргийн материал	180,545,853.61	140,975,023.50
35420	Аж ахуйн материал	36,132,863.70	23,517,630.96
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	3,762,919.00	2,480,240.00
35440	Түлш, шатах, тослох материал	264,000.00	313,500.00
35450	Барилгын засварын материал	17,204,563.92	15,127,083.92
35460	Хүнсний материал	12,775,700.96	13,427,810.96
35470	Бусад хангамжийн материал	235,167,038.67	156,125,548.13
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**123,796,792,445.90**	**125,465,089,666.24**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	**123,796,792,445.90**	**116,481,722,796.16**
392	**Биет хөрөнгө**	**113,102,179,724.53**	**97,792,505,490.42**
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	92,632,888,609.42	97,792,505,490.42
39202	Барилга, байгууламж, орон сууцны хуримтлагдсан элэгдэл	(18,000,428,860.18)	(20,718,977,891.52)
39203	Авто – тээврийн хэрэгсэл	568,993,560.67	485,307,600.01
39204	Авто – тээврийн хэрэгслийн хуримтлагдсан элэгдэл	(487,102,960.84)	(437,535,285.21)
39205	Машин, тоног төхөөрөмж (компьютер)	71,763,861,575.25	77,350,233,761.87

Дансны код	Дансны нэр, төрөл	Өмнөх он	Тайлант он
39206	Машин, тоног төхөөрөмж (компьютер)-ийн хуримтлагдсан элэгдэл	(39,605,665,969.68)	(45,380,482,522.14)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	6,626,597,452.41	7,729,263,718.45
39208	Тавилга, аж ахуйн эд хогшлын хуримтлагдсан элэгдэл	(4,018,043,726.72)	(4,293,198,817.34)
39213	Түүх, соёл, музейн дурсгалт зүйл	128,415,550.00	128,415,550.00
39214	Бусад хөрөнгө	281,673,050.75	300,265,060.26
39215	Бусад хөрөнгийн хуримтлагдсан элэгдэл	(171,259,831.25)	(166,715,315.78)
39216	Дуусаагүй барилга, байгууламж	525,079,198.55	839,091,700.55
39217	Ном	2,857,172,076.15	2,853,549,736.59
393	**Биет бус хөрөнгө**	**10,694,612,721.37**	**8,983,366,870.08**
39301	Программ хангамж	5,594,172,652.90	5,734,008,497.54
39302	Программ хангамжийн хуримтлагдсан элэгдэл	(2,451,070,871.53)	(3,545,746,017.46)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	7,551,510,940.00	6,795,104,390.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**165,739,524,613.23**	**173,937,821,339.55**
4	**ӨР ТӨЛБӨРИЙН ДҮН**	**17,618,568,771.30**	**20,220,335,213.38**
41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	**17,581,291,823.60**	**20,188,028,528.48**
413	**Өглөг**	**313,858,316.89**	**797,067,491.49**
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	1,551,039.00	4,187,835.56
41361	Байгууллагад өгөх өглөг	188,754,668.15	449,232,778.19
41362	Хүмүүст өгөх өглөг	123,552,609.74	343,646,877.74
414	**Урьдчилж орсон орлого**	**17,267,433,506.71**	**19,390,961,036.99**
41440	Бусад урьдчилж орсон орлого	17,267,433,506.71	19,390,961,036.99
42	**УРТ ХУГАЦААТ ӨР, ТӨЛБӨР**	**37,276,947.70**	**32,306,684.90**
422	**Урт хугацаат зээл**	**37,276,947.70**	**32,306,684.90**
42224	Төслийн зээл	37,276,947.70	32,306,684.90
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ/ӨМЧИЙН ДҮН**	**148,120,955,841.93**	**153,717,486,126.17**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	**148,120,955,841.93**	**153,717,486,126.17**
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	30,687,495,579.44	30,687,495,579.44
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	**56,333,348,971.91**	**61,930,478,603.49**
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	59,746,693,113.52	55,743,797,794.70
51220	Тайлант үеийн үр дүн	(3,413,344,141.61)	6,186,680,808.79
513	**Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү**	**61,100,111,290.58**	**61,099,511,943.24**
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	20,007,633,332.98	11,084,554.18
51310	Барилгын дахин үнэлгээний зөрүү	41,092,477,957.60	61,088,427,389.06
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**165,739,524,613.23**	**173,937,821,339.55**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон */төгрөгөөр/*

Код	Дансны нэр, төрөл	Өмнөх он	Тайлант он
I	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН**	**88,130,710,484.65**	**113,900,590,443.95**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**88,130,710,484.65**	**113,900,590,443.95**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	**88,130,710,484.65**	**113,900,590,443.95**
120004	Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	88,130,710,484.65	113,900,590,443.95
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	79,248,692,115.58	103,711,582,879.23
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	8,882,018,369.07	10,189,007,564.72
II	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**90,336,051,257.92**	**105,945,981,812.57**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**90,336,051,257.92**	**105,945,981,812.57**
210	**БАРАА,ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**88,982,726,804.32**	**104,002,552,712.57**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**48,729,024,759.79**	**59,511,090,272.24**
210101	Үндсэн цалин	39,283,372,174.59	50,517,377,775.30
210102	Нэмэгдэл	9,445,652,585.20	8,993,712,496.94
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**6,052,912,517.76**	**7,352,876,987.32**
210201	Тэтгэврийн даатгал	4,160,817,137.58	5,047,951,677.11
210202	Тэтгэмжийн даатгал	494,792,001.03	600,157,694.70
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	258,018,378.35	301,943,134.27
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	213,757,141.39	275,624,882.54
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	925,527,859.41	1,127,199,598.70
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**1,856,927,711.90**	**2,089,116,030.40**
210301	Гэрэл, цахилгаан	810,851,937.97	1,046,139,618.61
210302	Түлш, халаалт	652,344,408.87	396,697,022.28
210303	Цэвэр, бохир ус	393,731,465.06	804,727,877.89
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**628,235,525.12**	**804,727,877.89**
210401	Бичиг хэрэг	105,347,505.10	133,838,889.50
210402	Тээвэр, шатахуун	16,981,125.50	24,646,085.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	20,767,465.02	19,338,193.39
210404	Ном, хэвлэл	79,646,973.00	49,919,728.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	50,793,880.00	69,773,800.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	354,698,576.50	507,211,182.00
2105	**Нормативд зардал**	**101,182,856.00**	**98,764,422.40**
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	16,976,128.00	16,938,646.40
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	84,206,728.00	81,825,776.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**1,934,748,476.74**	**2,080,996,635.66**
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	2,093,700.00	2,305,640.00
210602	Тавилга	4,041,550.00	11,431,795.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэгсэл	40,679,473.00	73,299,055.00
210604	Урсгал засвар	1,887,933,753.74	1,993,960,145.66
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**376,959,860.85**	**306,577,778.00**
210701	Гадаад албан томилолт	224,724,240.85	169,454,376.00
210702	Дотоод албан томилолт	70,920,804.00	72,650,635.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	81,314,816.00	64,472,767.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**3,525,776,643.83**	**4,569,523,977.52**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	3,307,335,954.30	4,229,976,570.90

Код	Дансны нэр, төрөл	Өмнөх он	Тайлант он
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	37,880,000.00	53,969,020.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	1,394,240.00	-
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	23,855,043.00	5,438,544.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	371,000.00	132,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	121,719,417.41	136,101,976.70
210807	Газрын төлбөр	15,582,964.00	124,892,090.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	17,638,025.12	19,013,775.92
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**25,776,958,452.33**	**27,188,813,731.14**
210901	Үйлдвэрлэл үйлчилгээний зардал	1,428,701,800.93	1,742,438,599.97
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	9,142,650,685.82	9,006,633,130.42
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	15,205,605,965.58	14,825,608,518.99
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**1,383,324,453.60**	**1,943,429,100.00**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**1,383,324,453.60**	**1,943,429,100.00**
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	16,800,000.00	156,542,732.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	947,064,704.60	1,501,584,332.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	419,459,749.00	285,302,036.00
III	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)**	**(2,235,340,773.27)**	**7,954,608,631.38**
V	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН**	**1,178,003,368.34**	**1,767,927,822.59**
225002	Найдваргүй авлагын алдагдал	840,335,641.72	100,553,340.00
225004	Гадаад валютын ханшийн зөрүүний гарз	2,568,901,06	4,865,526.54
	Үндсэн хөрөнгө дахин үнэлсний гарз	0.00	1,290,405,710.00
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	335,098,825.56	372,103,246.05
VI	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)**	**(3,413,344,141.61)**	**6,186,680,808.72**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон */төгрөгөөр/*

Код	Дансны нэр, төрөл	Өмнөх он	Тайлант он
I	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН**	**97,267,634,360.78**	**119,358,473,883.42**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**97,267,634,360.78**	**119,358,473,883.42**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	**97,267,634,360.78**	**119,358,473,883.42**
120004	Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	97,267,634,360.78	119,358,473,883.42
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	85,306,796,513.61	100,491,374,187.59
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	11,960,837,847.17	18,867,099,695.83
II	**НИЙТ ЗАРЛАГАба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**84,846,270,296.16**	**104,985,885,982.98**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**84,846,270,296.16**	**104,985,885,982.98**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**83,460,707,724.56**	**103,041,917,354.98**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**48,728,788,879.57**	**59,505,861,190.90**
210101	Үндсэн цалин	39,283,136,294.37	50,512,148,693.96
210102	Нэмэгдэл	9,445,652,585.20	8,993,712,496.94
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**6,052,704,125.56**	**7,351,404,753.00**
210201	Тэтгэврийн даатгал	4,160,375,431.58	5,046,482,100.27
210202	Тэтгэмжийн даатгал	494,850,329.53	600,157,694.70
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	258,047,542.60	301,940,476.79
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	213,786,305.64	275,624,882.54
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	925,644,516.21	1,127,199,598.70
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**1,886,189,329.77**	**2,102,984,802.66**
210301	Гэрэл, цахилгаан	819,814,572.15	1,085,865,377.60
210302	Түлш, халаалт	670,943,219.46	624,525,420.58
210303	Цэвэр, бохир ус	395,431,538.16	392,594,004.48
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**531,892,319.52**	**597,001,623.89**
210401	Бичиг хэрэг	67,495,425.00	76,481,149.50
210402	Тээвэр, шатахуун	19,246,131.52	20,024,485.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	79,207,250.00	19,338,193.39
210404	Ном, хэвлэл	50,011,150.00	68,511,678.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	50,011,150.00	71,609,800.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	301,619,908.00	341,036,318.00
2105	**Нормативт зардал**	**98,869,041.00**	**99,119,065.40**
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	14,707,697.00	17,019,035.40
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	84,161,344.00	82,100,030.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**1,778,867,091.85**	**2,046,478,939.66**
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	272,900.00	2,873,380.00
210602	Тавилга	4,608,300.00	-
210603	Хөдөлмөр хамгаалал хэрэгсэл	44,261,223.00	65,580,355.00
210604	Урсгал засвар	1,729,724,668.85	1,978,025,204.66
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**358,095,986.85**	**334,758,079.20**
210701	Гадаад албан томилолт	222,187,246.85	171,157,197.20
210702	Дотоод албан томилолт	70,593,124.00	73,146,635.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	65,315,616.00	90,454,247.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**13,221,906,815.64**	**19,340,722,126.21**

Код	Дансны нэр, төрөл	Өмнөх он	Тайлант он
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	13,010,096,658.51	19,078,315,630.99
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	36,200,000.00	59,204,660.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	1,446,740.00	38,620.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	1,796,223.00	5,438,544.00
	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	771,000.00	1,326,600.00
	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	137,318,417.41	141,635,417.70
	Газрын төлбөр	15,582,964.00	124,892,090.00
	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	18,694,812.72	19,870,563.52
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**10,803,394,134.80**	**11,573,586,774.06**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,419,707,235.34	1,606,320,176.27
	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	9,383,686,899.46	9,929,208,997.79
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**1,385,562,571.60**	**1,943,968,628.00**
2131	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**1,385,562,571.60**	**1,943,968,628.00**
213112	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	16,600,000.00	156,542,732.00
2131121	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	1,047,749,204.60	1,501,584,332.00
2131123	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	321,213,367.00	285,841,564.00
III	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)**	**12,421,364,064.62**	**14,372,587,900.44**
V	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)**	**3,724,416,635.00**	**8,559,184,458.16**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**3,724,416,635.00**	**8,559,184,458.16**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	**3,834,670,870.41**	**8,559,184,458.16**
220001	Барилга байгууламж	10,379,999.70	12,229,999.70
222001	Тоног төхөөрөмж	-	-
223001	Бусад хөрөнгө	-	-
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	3,824,290,870.71	8,546,954,458.46
VI	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)**	**(3,834,670,870.41)**	**(8,559,184,458.16)**
VII	**САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ДҮН**	**(2,568,901.06)**	**(4,865,526.54)**
25	**САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДАЛ**	**2,568,901.06**	**4,865,526.54**
250001	Гадаад валютын ханшийн зөрүүний гарз	2,568,901.06	4,865,526.54
VIII	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)**	**8,584,124,293.15**	**5,808,537,915.74**
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	28,247,503,142.31	36,831,627,435.46
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	36,831,627,435.46	42,640,165,351.20

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон */төгрөгөөр/*

Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан үр дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	**30,687,495,579.44**	**61,100,816,758.60**	**58,495,478,690.55**	**150,283,791,028.59**
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	1,250,508,954.95	1,250,508,954.95
Дахин илэрхийлэгдсэн үлдэгдэл	30,687,495,579.44	61,100,816,758.60	59,745,987,645.50	151,534,299,983.54
Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	-	705,468.02	-	705,468.02
Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	-	-	705,468.02	705,468.02
Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(3,413,344,141.61)	(3,413,344,141.61)
2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	**30,687,495,579.44**	**61,100,111,290.58**	**56,333,348,971.91**	**148,120,955,841.93**
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	(590,150,524.55)	(590,150,524.55)
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	30,687,495,579.44	61,100,111,290.58	55,743,198,447.36	147,530,805,317.38
Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт		-	-	-
Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт		(599,347.34)	-	(599,347.34)
Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	-	-	599,347.34	599,347.34
Тайлант үеийн үр дүн	-	-	6,186,680,808.79	6,186,680,808.79
2025 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	**30,687,495,579.44**	**61,099,511,943.24**	**61,930,478,603.49**	**153,717,486,126.17**

2.5 Эдийн засгийн үзүүлэлт, зорилтот түвшний гүйцэтгэл

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон */төгрөгөөр/*

Эдийн засгийн ангилал	2024 оны гүйцэтгэл	2025 оны		Зөрүү	Хувь
		Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл		
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН	**88,350,521,484.48**	**98,397,922,000.00**	**113,900,590,443.95**	**15,502,668,443.95**	**115.8**
Хүүгийн орлого	1,352,267,116.17	2,098,400,000.00	2,447,429,067.24	349,029,067.24	116.6
Сургалтын төлбөрийн орлого	65,552,376,004.77	74,620,569,400.00	95,399,210,928.93	20,778,641,528.93	127.8
Боловсролын зээлийн сангийн орлого	4,336,095,797.60	3,400,000,000.00	3,374,926,558.00	(25,073,442.00)	99.3
Үндсэн бус үйл ажиллагааны орлого	14,523,382,344.78	14,092,444,900.00	10,189,007,564.72	(3,903,437,335.28)	72.3
Тусламжийн орлого	240,405,772.00	135,000,000.00	392,262,702.00	(1,960,890,867.80)	290.6
Төсвийн санхүүжилтийн орлого	2,341,692,669.93	4,051,507,700.00	2,090,616,832.20	(1,960,890,867.80)	51.6
Татварын бус бусад орлого, олз	4,301,779.73	-	7,136,790.86	(7,136,790.86)	0.0
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ЗАРЛАГЫН ДҮН	**79,766,397,191.83**	**108,103,880,600.00**	**105,945,981,812.57**	**(2,157,898,787.43)**	**98.0**
Цалин, хөлс болон нэмэгдэл урамшил	48,728,788,879.57	62,054,027,800.00	59,511,090,272.24	(2,542,937,527.76)	95.9
Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	6,052,704,125.56	7,754,564,600.00	7,352,876,987.32	(401,687,612.68)	94.8
Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	1,886,189,329.77	2,480,150,000.00	2,089,116,030.40	(391,033,969.60)	84.2
Хангамж, бараа материалын зардал	638,251,337.52	861,694,500.00	804,792,877.89	(56,901,622.11)	93.4
Нормативт зардал	99,477,041.00	158,582,700.00	98,764,422.40	(59,818,277.60)	62.3
Эд хогшил, урсгал засварын зардал	2,854,692,474.50	3,363,305,900.00	2,080,996,635.66	(1,282,309,264.34)	61.9
Томилолт, гадаад зочны зардал	358,095,986.85	452,870,000.00	306,577,778.00	(146,292,222.00)	67.7
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	4,125,323,779.90	5,746,418,800.00	4,569,523,977.52	(1,176,894,822.48)	79.5
Бараа, үйлчилгээний бусад зардал	12,468,620,917.86	17,418,473,900.00	22,219,850,414.44	4,801,376,514.44	127.56
Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж, урамшуулал, дэмжлэг	1,385,562,571.60	2,036,255,800.00	1,943,429,100.00	(92,826,700.00)	95.4

Эдийн засгийн ангилал	2024 оны гүйцэтгэл	2025 оны		Зөрүү	Хувь
		Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл		
Өөрийн хөрөнгөөр хийсэн хөрөнгө оруулалт	1,168,690,847.70	5,777,536,600.00	4,968,963,316.70	(808,573,283.30)	86.0
НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ДҮН	**8,584,124,293.15**	**(9,705,958,600.00)**	**5,808,537,915.74**	**(1,098,279,220.82)**	
Мөнгөн хөрөнгийн оны эхний үлдэгдэл	**28,247,503,142.31**	**-**	**36,831,627,435.46**	**-**	**-**
Мөнгөн хөрөнгийн оны эцсийн үлдэгдэл	**36,831,627,435.46**	**-**	**42,640,165,351.20**	**-**	**-**
АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	**1,906**	**1,832**	**1,786**	**(46)**	**97.5**
Удирдах ажилтан	4	5	5	-	100.0
Гүйцэтгэх ажилтан	1,109	1,182	1,139	(43)	96.4
Үйлчилгээний ажилтан	312	345	343	(2)	99.4
Гэрээт, цагийн багш	481	300	299	(1)	99.7
ОЮУТНЫ ТОО	**16,061**	**16,989**	**16,240**	**(749)**	**95.6**
Бакалавр	13,898	14,709	13,997	(712)	95.2
Магистр	1,052	1,128	1,110	(18)	98.4
Доктор	192	140	162	22	115.7
Ахлах сургууль	919	1012	971	(41)	95.9

3. Санхүүгийн тайлангийн тодруулга

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллгаа

Шинжлэх ухаан, технологийн их сургууль нь ерөнхий боловсролын гүнзгийрүүлсэн болон мэргэжлийн анхан шатны сургалт, дипломын, бакалавр, магистр, докторын зэрэгтэй мэргэжилтэн бэлтгэх, мэргэжил дээшлүүлэх сургалт явуулахаас гадна судалгааны ажил зонхилсон лаборатори бүхий эрдэм шинжилгээ-сургалт-үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагаа явуулдаг.

Тус сургууль нь эрхэм зорилгоо “Эх орны хөгжлийн гарцыг тодорхойлох хүн-байгальд ээлтэй шинжлэх ухаан, технологийн мэдлэг, инновацыг бүтээх авьяас чадварын төвлөрөл байна” гэж тодорхойлсон байна.

Сургуулийн дүрэмд зааснаар өмчийг 100 хувь төр эзэмшиж байгаа бөгөөд төрийн өмчийн төлөөллийг Засгийн газраас эрх олгосноор Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар хэрэгжүүлэхээр заасан байна.

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Шинжлэх ухаан, технологийн их сургуулийг Монгол Улсын Засгийн газрын 2001 оны 181 дугаар тогтоолыг үндэслэн байгуулсан байна. Энэ нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлд “Засгийн газар нь төрийн өмчийн бүрэн бүтэн байдлыг Улсын Их Хурлын өмнө хариуцах бөгөөд энэ талаар дараах бүрэн эрхтэй: ... 5/ хуульд өөрөөр заагаагүй бол төрийн өмчит хуулийн этгээдийг байгуулах, өөрчлөх, татан буулгах тухай шийдвэр гаргах, түүний дүрмийг батлах” гэсэн заалттай нийцэж байна.

Шинжлэх ухаан, технологийн их сургууль нь Боловсролын ерөнхий хууль, Мэргэжлийн болон техникийн боловсрол, сургалтын тухай хууль, Төсвийн тухай хууль, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хууль, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль, Хөдөлмөрийн тухай хууль, Нийгмийн даатгалын ерөнхий хууль, Нэмэгдсэн өртгийн албан татварын тухай хууль, Хувь хүний орлогын албан татварын тухай хууль, Аж ахуйн нэгжийн нэгжийн орлогын албан татварын тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийг үйл ажиллагаандаа мөрдөн ажиллаж байна.

Тайлант хугацаанд сургуулийн үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийн үйл ажиллагаанд мөрддөг дараах хууль, тогтоомж, бодлого чиглэлд өөрчлөлт орсон байна. Тухайлбал:

- Засгийн газрын 2025 оны 4 дүгээр сарын 02-ны өдрийн 158 дугаар тогтоолоор 2026 оныг “Боловсролыг дэмжих жил” болгон зарласан;
- Засгийн газрын 2025 оны 4 дүгээр сарын 30-ны өдрийн 215 дугаар тогтоолоор Дээд боловсролын сургалтын байгууллагын суралцагчид тэтгэлэг, зээл, буцалтгүй тусламж олгох, дэмжлэг үзүүлэх, зээлийг эргэн төлүүлэх журам шинэчлэн батлагдсан;

- Боловсролын сайдын 2025 оны 9 дүгээр сарын 25-ны өдрийн А/465 дугаар тушаалаар Боловсролын цахим мэдээллийн сан бүрдүүлэх, ажиллуулах журам шинэчлэн баталсан;
- Сангийн сайдын 2025 оны А/03 дугаар тушаалаар баталсан “Төсвийн байгууллагын дагаж мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн журам”.

Удирдлагын хэрэгжүүлж буй дотоод хяналтаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил хэрэгжүүлэхэд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Тайлант онд хяналт шинжилгээ, дотоод аудитын ажлын алба нь ШУТИС-ын стратеги төлөвлөгөө, хөтөлбөр, бусад эрх зүйн актуудыг хэрэгжилт, зохион байгуулалтын бүтцийн нэгжийн үйл ажиллагаа, төлөвлөгөөт ажил гүйцэтгэлийн биелэлт, ерөнхий менежерүүдийн үр дүнгийн гэрээ, нэгжүүдийн үйл ажиллагааны төлөвлөгөөний боловсруулалт болон тусгагдсан арга хэмжээний биелэлт, төсөл, хөтөлбөр болон байгуулсан гэрээний хэрэгжилт зэрэгт хяналт шинжилгээ хийж хэрэгжилтийг 86.5 хувьтай гэж үнэлсэн байна.

Мөн Шинжлэх ухаан, технологийн их сургуулийн ректорын 2025 оны 04 дүгээр сарын 21-ны өдрийн А/119 дүгээр тушаалаар “Төрийн өмчийн хөрөнгийн хадгалалт, хамгаалалт, бүртгэл, ашиглалт, зарцуулалтын байдалд” хяналт шалгалт хийсэн байна.

Хяналт шалгалтаар эрх бүхий байгууллагаас өгсөн 16 зөвлөмжийн хэрэгжилтээс тайлант хугацаанд 6 зөвлөмж хэрэгжсэн, бусад асуудлууд хэрэгжих шатандаа буюу 87.5 хувьтай байна гэж үнэлсэн байна. Салбар сургуулиуд болон захиргаа, барилга байгууламж дэд бүтцийн албанд 16 зөвлөмж хүргүүлсэн байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Шинжлэх ухаан, технологийн их сургуулийн 2025 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Шинжлэх ухаан, технологийн их сургуулийн захирлын 2017 оны А/237 тоот тушаалаар баталсан Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг санхүүгийн үйл ажиллагаандаа мөрдөж байна.

Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Шинжлэх ухаан, технологийн их сургууль 2025 оны санхүүгийн тайлангаа Сангийн сайдын 2025 оны А/3 дугаар тушаалаар баталсан “Төсөвт байгууллагын дагаж мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн журам”-ын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 8,198.3 сая төгрөгөөр буюу 4.9 хувиар өссөн байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	**1**	**2**	**3=2-1**
Мөнгөн хөрөнгө	36,831,627.4	42,640,165.3	5,808,537.9
Авлага	2,093,533.8	4,310,089.4	2,216,555.6
Урьдчилгаа	1,258,862.3	574,737.2	(684,125.1)
Бараа материал	1,758,708.6	947,739.7	(810,968.9)
Үндсэн хөрөнгө	123,796,792.5	125,465,089.7	1,668,297.2
Нийт хөрөнгө	**165,739,524.6**	**173,937,821.3**	**8,198,296.7**
Өр төлбөр	17,618,568.8	20,220,335.2	2,601,766.4
Эздийн өмч	148,120,955.8	153,717,486.1	5,596,530.3
Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	**165,739,524.6**	**173,937,821.3**	**8,198,296.7**

Тайлант онд нөлөө бүхий өөрчлөлт гарсан мөнгөн хөрөнгө, авлага, бараа материал, үндсэн хөрөнгө, цэвэр хөрөнгө/ өмчийн данстууд байна. Үүнд:

- Мөнгөн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 42,640.2 сая төгрөг болж, 5,808.5 сая төгрөгөөр өссөн нь тайлант онд сургалтын төлбөр болон оюутны элсэлтийн тоо нэмэгдсэнтэй холбоотой;
- Авлагын дансны үлдэгдэл 4,310.1 сая төгрөг болж, 2,216.5 сая төгрөгөөр өссөн нь боловсролын зээлийн сангаас санхүүжих 2025 оны буцалтгүй тусламжийн 1,074.0 сая төгрөг, багш нарын хүүхдийн сургалтын төлбөрийн 418.6 сая төгрөг, эрэлттэй мэргэжлээр суралцагчдын 61.7 сая төгрөг, сургалтын зээлийн 636.8 сая төгрөг, Ерөнхийлөгчийн нэрэмжит тэтгэлгийн 509.2 сая төгрөг, Ерөнхий сайдын нэрэмжит тэтгэлгийн 795.5 сая төгрөгийн санхүүжилт хийгдээгүй нь голлон нөлөөлсөн;
- Бараа материал дансны үлдэгдэл 947.7 сая төгрөг болж, 810.9 сая төгрөгөөр буурсан нь үйл ажиллагаандаа шаардлагатай бараа материалыг 3,542.1 сая төгрөгөөр худалдан авч, 3,886.1 сая төгрөгийн бараа материалыг үйл ажиллагаандаа зарцуулж, 467.0 сая төгрөгийн бараа материалыг акталж данснаас хассантай холбоотой;
- Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 125,465.0 сая төгрөг болж, 1,668.3 сая төгрөгөөр өссөн нь дараах шалтгаантай байна. Үүнд:

- Тайлант онд гадаад, дотоодын байгууллага, хувь хүн, төслийн хөрөнгөөр бий болсон 5,359.3 сая төгрөгийн хөрөнгө хүлээн авч, ТӨБЗГ-ын 2025 оны 479 дугаар тогтоолоор Боловсролын ерөнхий газраас 17.0 сая төгрөгийн хөрөнгийг балансаас балансад шилжүүлэн авч бүртгэж, ТӨБЗГ-ын 2025 оны А1/2039 албан бичгийн дагуу 3 нэрийн газар эзэмших эрхийн үнэлгээг 534.0 сая төгрөгөөр нэмэгдүүлэн бүртгэж, өөрийн хөрөнгөөр 8,546.9 сая төгрөгийн хөрөнгө худалдан авсан;
- ТӨБЗГ-ын 2025 оны 334 болон 508 дугаар тогтоолоор элэгдлээрээ анхны өртгөөрөө нөхсөн 1139 нэрийн 3,810.8 сая төгрөгийн хөрөнгийн үнэ, ашиглах жилийг шинэчлэн тогтоож, 2,889.8 сая төгрөгөөр хөрөнгө бүртгэсэн;
- ТӨБЗГ-ын 2025 оны 342 дугаар тогтоолын дагуу 1,383.7 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг акталж данс бүртгэлээс хасаж, ТӨБЗГ-ын 2025 оны 344 дүгээр тогтоолын дагуу 44.3 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг ШУТИС-ийн харьяа Политехник коллеж, ШУТИС-ийн харьяа Хөвсгөл аймаг дахь Политехник коллежид тус тус балансаас балансад шилжүүлж, ТӨБЗГ-ын 2025 оны А1/2039 албан бичгийн дагуу 9 газар эзэмших эрхийн үнэлгээг 1,290.4 сая төгрөгөөр бууруулан бүртгэж, тайлант хугацаанд 14,825.6 сая төгрөгийн элэгдлийн зардал тооцсонтой тус тус холбоотой байна.

- Өр төлбөр дансны үлдэгдэл 20,220.3 мянган төгрөг болж 2,601.8 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн нь сургалтын болон оюутны байрны төлбөр болон төсөл гэрээт ажлын урьдчилж орсон орлого 19,391.0 мянган төгрөг, байгууллага, хувь хүмүүст төлөх 797.1 сая төгрөгийн өглөгийн үлдэгдэлтэй холбоотой;
- Цэвэр хөрөнгө/ өмчийн дансны үлдэгдэл 153,717.5 сая төгрөг болж, 5,596.5 сая төгрөгөөр өссөн нь тайлант үеийн үр дүнгээс шалтгаалжээ.

3.5 Зорилтот түвшний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 11 дүгээр зүйлийн 3, 20 дугаар зүйлийн 20.1.3-д заасны дагуу Шинжлэх ухаан, технологийн сургуулийн санхүүгийн төлөвлөгөө, техник, эдийн засгийн үзүүлэлт, зорилтот түвшний төлөвлөгөөг боловсруулж, зохих байгууллагаар батлуулж, биелэлтийг хангах үүрэгтэй.

Тайлант онд нийт орлогыг 98,397.9 сая төгрөгөөр, нийт зардлыг 108,103.9 сая төгрөгөөр төлөвлөж, 9,705.9 сая төгрөгийн алдагдалтай ажиллахаар баталсан байна. Гүйцэтгэлээр 113,900.1 сая төгрөгийн орлого бүрдүүлж, 105,945.9 сая төгрөгийн зардал гарган, 5,808.5 сая төгрөгийн ашигтай ажилласан байна.

Нийт орлогын гүйцэтгэл 113,900.1 сая төгрөг болж, төлөвлөснөөс 15,502.7 сая төгрөг буюу 15.8 хувиар давж биелсэн байна. Үүнд сургалтын төлбөрийн орлого 20,778.6 сая төгрөгөөр, тусламжийн орлого 257.3 сая төгрөгөөр тус тус давж биелсэн нь голлон нөлөөлсөн байна. Харин үндсэн бус үйл ажиллагааны орлого 3,903.4 сая төгрөгөөр, төсвийн санхүүжилтийн орлого 1,960.9 сая төгрөгөөр тус тус дутуу биелсэн байна.

Нийт зардлын гүйцэтгэл 105,945.9 сая төгрөг болж, төлөвлөснөөс 2,157.9 сая төгрөгөөр буюу 2.0 хувиар дутуу зарцуулагдсан байна. Үүнд цалин хөлс, нийгмийн даатгалын шимтгэл болон бусад урсгал зардлууд төлөвлөснөөс бага гарсан нь нөлөөлсөн байна.

Мөн өөрийн хөрөнгөөр хийх хөрөнгө оруулалтыг 5,777.5 сая төгрөгөөр төлөвлөснөөс 4,969.0 сая төгрөгийн буюу 86.0 хувийн гүйцэтгэлтэй байна.

4. Аудитын тайлан

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана” гэж заасны дагуу Шинжлэх ухаан, технологийн их сургуулийн 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайланд хийсэн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийсэн Шинжлэх ухаан, технологийн их сургууль, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг Эс Жи Эм Ди-Аудит ХХК-ийн аудитын менежер Б.Оюунцэцэг, ахлах аудитор М.Бямбажаргал, аудитын шинжээч Ч.Ням-Очир, аудитор О.Ганчимэг нар гүйцэтгэж, чанарын хяналтын менежер О.Алтанцэцэг, захирал Д.Насанжаргал нар анхан шатны чанарын хяналтыг, Санхүүгийн аудитын газрын ахлах аудитор С.Бат-Эрдэнэ, аудитын менежер С.Нацагдорж, газрын захирал, тэргүүлэх аудитор Ц.Наранчимэг нар дараагийн шатны чанарын хяналтыг тус тус хэрэгжүүлсэн.

Шинжлэх ухаан, технологийн их сургууль 2025 оны санхүүгийн тайлангаа Үндэсний аудитын газарт 2026 оны 02 дугаар сарын 10-ний өдрийн 01/80 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320-д заасны дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр 2024 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг “Дунд” гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2024 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлын дүн 91,514.1 сая төгрөгөөс 1.0 хувиар буюу 915.1 сая төгрөгөөр тогтоосныг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль хэрэгжиж эхэлсэнтэй холбоотойгоор бичиг хэрэг, албан хэрэг хөтлөлтийг дотоод сүлжээнд цахим хэлбэрт шилжүүлэн бичгийн цаас, хувилагч, хэвлэгчийн хорны зардлыг хэмнэх, цалин хөлсийг ажлын гүйцэтгэл, үр дүнтэй нь уялдуулан олгосон, байгууллагаас хууль тогтоомжид зааснаас өөр хэлбэрээр тэтгэмж, шагнал, урамшуулал, дэмжлэг олгоогүй, сургалт, хурал, зөвлөгөөнийг цахим хэлбэрээр зохион байгуулах арга хэмжээг авч ажилласан байна.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан "Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам"-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Аудитаар тус хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан мэдээллийн давхардал, ач холбогдол, үр нөлөөг харгалзан 4 төрлийн мэдээллийг Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст ил тод байршуулсан эсэхийг хамааруулан шалгалаа.

Шинжлэх ухаан, технологийн их сургууль нь 2025 оны мэдээллийг шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудсанд ил тод мэдээлэх таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлого, зарлагын 243 удаагийн 60,220.7 сая төгрөгийн мэдээллийг хуулийн хугацаанд байршуулсан байна.

Харьяа Дархан-Уул аймаг дахь технологийн сургууль:

Дархан-Уул аймаг дахь технологийн сургуульд Шилэн дансны тухай хуулийг хэрэгжүүлж ажиллах 1,411.2 сая төгрөгийн 1 албан шаардлага хүргүүлсэн.

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь Шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцээгүй гэж дүгнэлээ.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Завсрын аудитаар шалгагдагч байгууллагын 2025 оны 2 дугаар улирлын санхүүгийн тайланг хамруулж, байгууллага, түүний орчин, дотоод хяналт, дотоод аудитын талаар ойлголт авч, мөнгөн хөрөнгө, авлага, бараа материал, үндсэн хөрөнгө, өглөгийн дансдын хувьд горим, сорил хэрэгжүүлсэн. Завсрын аудитаар 3 залруулга, 7,650.6 мянган төгрөгийн 1 албан шаардлага хүргүүлж, 1,403.9 мянган төгрөгийн 9 зөвлөмжийг тус тус өгснөөс жилийн эцсийн санхүүгийн тайлангийн аудитаар хянан үзэхэд хэрэгжүүлж ажилласан байна.

5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар нийт 503,795.7 сая төгрөгийн зөрчил илэрснээс 1.7 сая төгрөгийн 1 төлбөрийн акт, 41.6 сая төгрөгийн 1 албан шаардлага, 460.5 сая төгрөгийн 4 зөвлөмж өгснийг 100.0 хувьтай хэрэгжүүлсэн байна.

Хүснэгт 3. Төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт

/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Өмнөх аудитын үзүүлэлт		Биелэлт		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Төлбөрийн акт	1	1,680.0	1	1,680.0	100.0
Албан шаардлага	1	41,628.4	1	41,628.4	100.0
Зөвлөмж	4	460,487.3	4	460,487.3	100.0
Нийт дүн	**6**	**503,795.7**	**6**	**503,795.7**	**100.0**

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

- Өмнөх онуудад Голомт банканд үүссэн тендерийн гүйцэтгэлийн баталгаа болох 16.5 сая төгрөгийн авлагыг барагдуулсан эсэхийг шалгах.
- Төв номын сан, хэвлэлийн газрын санхүүгийн тайлангаар тайлагнасан борлуулалтын орлогын дүнг аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татварын тайлантай тулган баталгаажуулах.
- Шинжлэх ухаан, технологийн их сургуулийн харьяа Нээлттэй боловсролын хүрээлэнд 2025-2026 он дамжин хэрэгжиж буй төслийн бодит гүйцэтгэлийг нарийвчлан анхаарах нь зүйтэй гэж үзлээ.

5. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналтай холбоотой нийт 182.1 сая төгрөгийн 3 алдаа илэрснийг аудитын явцад залруулсан.

Залруулсан алдаа:

- Төлбөр төлөгдөөгүй байхад 137.0 сая төгрөгийг урьдчилж орсон орлогоор бүртгэж тайлагнасан;
- Өмнөх онуудад үүссэн 16.5 сая төгрөгийн авлагыг эрх бүхий байгууллагын шийдвэргүйгээр өмнөх үеийн үр дүн данс руу хаасан;
- Тайлант онд гурван жилийн хугацаатай лицензийг 28.6 сая төгрөгөөр худалдан авч зардлаар бүртгэж тайлагнасан. Тус лицензийг биет бус хөрөнгөөр бүртгэж ашиглалтын хугацаанд хорогдуулан бүртгээгүй зэрэг нь УСНББОУС 1 Санхүүгийн тайлангийн толилуулга 1.27-т Санхүүгийн тайланд байгууллагын санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээг үнэн зөв толилуулах ёстой гэсэн заалттай нийцээгүй байсныг залруулсан.

Аудитаар нийт 795.4 сая төгрөгийн 8 зөрчил[1] илэрсэнд, 535.7 сая төгрөгийн 2 албан шаардлага хүргүүлж, 259.7 сая төгрөгийн 6 зөвлөмж өгсөн.

Аудитаар илэрсэн 795.4 сая төгрөгийн зөрчил нь бидний тогтоосон материаллаг байдлын түвшин 915.1 сая төгрөгөөс бага тул “Өөрчлөлтгүй” дүгнэлт өглөө.

5.1 Албан шаардлага

<u>*1. Илрүүлэлт:*</u> Тус сургуулийн оюутнуудын төлөгдөх эсэх нь тодорхойгүй 326.3 сая төгрөгийн бакалаврын сургалтын төлбөрийн авлага, 127.9 сая төгрөгийн бусад авлагуудыг тооцоо нийлсэн актаар баталгаажуулаагүй байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.4 "үнэн зөв байх", 18 дугаар зүйлийн 18.1 "Нягтлан бодох бүртгэлийг удирдан зохион байгуулах үүргийг аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага хүлээнэ", 20 дугаар зүйлийн 20.2.6 "эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах" гэж тус тус заасантай нийцэхгүй байна.

<u>*Шийдвэрлэсэн нь:*</u> Авлагын үлдэгдлийг тооцоо нийлээгүй, актаар баталгаажуулаагүй зөрчлийг таслан зогсоож, давтан гаргахгүй байх албан шаардлага хүргүүлэв.

<u>*2. Илрүүлэлт:*</u> Тайлант онд худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөөнд тусгагдаагүй 81.4 сая төгрөгийн спорт заал, хичээлийн өрөөнүүдийн засварын ажлын гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулахдаа худалдан авах ажиллагааны хууль, журмыг мөрдөөгүй, төсөвт өртгийг хувааж шууд гэрээ байгуулсан байна.

Энэ нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 10 дугаар зүйлийн 10.3 "Захиалагч шууд худалдан авах,

[1] Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

харьцуулалтын аргыг хэрэглэх зорилгоор батлагдсан төсөвт өртгийг хувааж худалдан авах ажиллагаа зохион байгуулахыг хориглоно" гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төсөвт өртгийг хувааж худалдан авах ажиллагаа зохион байгуулж байгаа зөрчлийг таслан зогсоох албан шаардлага хүргүүлэв.

5.2 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дараалаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татварын тайлагналтай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Шинжлэх ухаан, технологийн их сургуулийн төв номын сан, хэвлэлийн газрын санхүүгийн тайлангаар тайлагнасан борлуулалтын орлогын дүн, аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татварын тайлангаар тайлагнасан борлуулалтын орлогын дүнгээс 146.3 сая төгрөгөөр зөрүүтэй байна.

Энэ нь Татварын ерөнхий хуулийн 28 дугаар зүйлийн 28.5 "Татвар төлөгч борлуулалт хийх тухай бүрд хэрэглэгчийн системээс дахин давтагдашгүй дугаар бүхий төлбөрийн баримтыг хэвлэж өгөх, эсхүл цахимаар илгээх үүрэгтэй" гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Санхүүгийн тайланд тайлагнасан борлуулалтын орлогыг татварын тайланд бүрэн тусгах, борлуулалт хийх бүрд хэрэглэгчид дахин давтагдашгүй дугаар бүхий төлбөрийн баримт олгож хэвших

2. Анхан шатны баримтын бүрдэл дутуу бүртгэсэнтэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Хувь хүмүүст ажил гүйцэтгэх гэрээгээр олгосон цалин хөлс түүнтэй адилтгах орлогоос 72.4 сая төгрөгийн Нийгмийн даатгалын шимтгэл суутгаж тайлагнаагүй.

Энэ нь Нийгмийн даатгалын ерөнхий хуулийн 19 дүгээр зүйлийн 19.1 “Даатгуулагч ажил олгогчийн нийгмийн даатгалын шимтгэл ногдох орлогын бүрэлдэхүүнд дараах цалин хөлс түүнтэй адилтгах орлогыг хамааруулна: 19.1.2. Иргэний хуулийн 343, 359 зүйлд заасан ажил гүйцэтгэх, хөлсөөр ажиллах гэрээ болон тэдгээртэй адилтгах гэрээгээ тохирсон цалин хөлс” гэж тус тус заасантай нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Ажил гүйцэтгэх болон хөлсөөр ажиллах гэрээгээр олгосон орлогоос ногдох нийгмийн даатгалын шимтгэлийг хууль тогтоомжийн дагуу бүрэн суутган тооцож, тайлагнаж хэвших.

3. Нэмэгдсэн өртгийн албан татвартай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Тус сургууль нэмэгдсэн өртгийн албан татварын тухай хуулийн заалтад хамаарах бараа, ажил үйлчилгээ эрхэлж 22.4 сая төгрөгийн орлого олсон ч цахим төлбөрийн баримт олгодоггүй байна.

Энэ нь Нэмэгдсэн өртгийн албан татварын тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.1 "Хуульд өөрөөр заагаагүй бол доор дурдсан бараа, ажил, үйлчилгээнд албан татвар

ногдуулна", 7.1.1 “Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт борлуулсан бүх төрлийн бараа, ажил, үйлчилгээ", 7.2 "Доор дурдсан үйл ажиллагааг 7.1-т нэгэн адил хамааруулна: 7.2.7. бараа түрээслүүлэх, бусад хэлбэрээр эзэмшүүлэх, ашиглуулах, 7.2.9. үл хөдлөх, хөдлөх эд хөрөнгө түрээслүүлэх, бусад хэлбэрээр эзэмшүүлэх, ашиглуулах, 7.2.13. "бусдын буруутай үйл ажиллагааны улмаас хүү, торгууль, алданги авах" гэж тус тус заасантай нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Нэмэгдсэн өртгийн албан татвар ногдох бараа, ажил үйлчилгээний борлуулалт хийсэн тохиолдолд цахим төлбөрийн баримтыг хэрэглэгчид олгож, татварын тайланг хууль тогтоомжийн дагуу үнэн зөв тайлагнаж хэвших.

4. Анхан шатны баримтаар баталгаажаагүй зардалтай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Томилолт, хурлын орчуулга, хөтөч болон нислэгийн тийз зэрэгт зарцуулсан 18.0 сая төгрөгийн зардал нь төлбөрийн и-баримтаар баталгаажихгүй байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.7 "Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно", Нэмэгдсэн өртгийн албан татварын тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.14 "Төлбөрийн баримт" гэж тухайн төлбөр тооцоо хийгдсэнийг нотлох он, сар, өдөр, дахин давтагдашгүй төлбөрийн дугаар бүхий нэгдсэн системээр баталгаажсан, албан татвар суутган төлөгч буюу худалдаа эрхлэгчийг таних тэмдэг бүхий нэр, хаяг, татвар төлөгчийн дугаар, худалдаа хийгдсэн бараа, ажил, үйлчилгээний нэр, код, тоо хэмжээ, үнэ, төлбөр тооцооны болон татварын дүн зэрэг мэдээллийг агуулсан зориулалтын тоног төхөөрөмжөөс гаргасан цаасан болон цахим баримтыг”, Татварын ерөнхий хуулийн 29 дугаар зүйлийн 29.1.1 "анхан шатны баримт бүрдүүлэх, нягтлан бодох бүртгэлийг тогтоосон журам, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартын дагуу төлбөрийн баримтад үндэслэн хөтөлж, татварын тайланг санхүү, аж ахуйн үйл ажиллагааны тайлан тэнцэлд үндэслэн үйлдэх" гэж тус тус заасантай нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Томилолт болон бусад үйл ажиллагааны зардлыг анхан шатны баримт, төлбөрийн и-баримтаар бүрэн баталгаажуулж бүртгэх, баримтын бүрдэлгүй ажил гүйлгээг санхүүгийн бүртгэлд тусгахгүй байх

5. Бүртгэл тайлагнал болон эд хөрөнгийн тооллоготой холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Тайлант оны эд хөрөнгийн тооллого явуулах шийдвэрийг бүрэлдэхүүн сургууль бүрээр гаргахдаа ректорын өөр өөр шийдвэрийг үндэслэн гаргасан, тооллогын комисст нэгдсэн сургалт, заавар, чиглэл өгөөгүй, байгууллагын хэмжээгээр тооллогын үр дүнг нэгтгэн тооцоо бодсон актаар баталгаажуулаагүй байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.4 "үнэн зөв байх", 18 дугаар зүйлийн 18.1 "Нягтлан бодох бүртгэлийг удирдан зохион байгуулах үүргийг аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага хүлээнэ", 20 дугаар зүйлийн 20.2.6 "эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг

шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах", Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 70 дугаар зүйлийн 70.1 "Төрийн өмчит хуулийн этгээдийн үндсэн хөрөнгө, үнэт цаас, мөнгөн хөрөнгийн тооллогыг дотоодын тооллого, улсын тооллого гэж хоёр хуваана", 70.2 "Эд хөрөнгийн дотоодын тооллогыг төрийн өмчит хуулийн этгээдийн захиргаа эрхлэн дор дурдсан хугацаанд явуулж улирал, жилийн тайлан тэнцэлд тусгаж тайлагнана: 1.үндсэн хөрөнгө, дуусаагүй хөрөнгө оруулалт ба барилга угсралтын ажил, их засварын зардлын тооллогыг жилд нэг удаа /12 дугаар сарын 01-нээс 31-ний дотор/, 72 дугаар зүйлийн 72.4 "Тооллогын комисс дараах үүрэгтэй: 1. эд хөрөнгийн тооллогыг тогтоосон хугацаанд үнэн зөв, чанартай явуулж дуусгах" гэж тус тус заасантай нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Эд хөрөнгийн тооллогыг байгууллагын хэмжээнд нэгдсэн зохион байгуулалтаар явуулж, тооллогын комисст чиглэл, зааварчилгаа өгч ажиллах.

Харьяа Дархан-Уул аймаг дахь технологийн сургууль:

Дархан-Уул аймаг дахь технологийн сургуульд анхан шатны баримтын бүрдэл хангаагүй зардалд хөрөнгө зарцуулахгүй байх 0.6 сая төгрөгийн 1 зөвлөмж өгсөн.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Төрийн аудитын байгууллагад 2026 оны 12 дугаар сарын 01-ний өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

№	Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үнээс			
								Залруулсан		Залруулаагүй	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	Төлбөр төлөгдөөгүй байхад 136,950.0 мянган төгрөгийг урьдчилж орсон орлогоор бүртгэж тайлагнасан.	1	136,950.0	-	-	1	136,950.0	1	136,950.0	-	-
2	Өмнөх онуудад үүссэн 16,544.0 мянган төгрөгийн авлагыг эрх бүхий байгууллагын шийдвэргүйгээр өмнөх үеийн үр дүн данс руу хаасан.	1	16,554.0	-	-	1	16,554.0	1	16,554.0	-	-
3	Тайлант онд гурван жилийн хугацаатай лицензийг 28,608.0 мянган төгрөгөөр худалдан авч зардлаар бүртгэж тайлагнасан. Тус лицензийг биет бус хөрөнгөөр бүртгэж ашиглалтын хугацаанд хорогдуулан бүртгээгүй байна.	1	28,608.0	1	28,608.0	-	-	1	28,608.0	-	-
	Дүн	**3**	**182,102.0**	**1**	**28,608.0**	**2**	**153,494.0**	**3**	**182,102.0**	**-**	**-**

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

№	Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс: Төлбөрийн акт		Үүнээс: Албан шаардлага		Үүнээс: Зөвлөмж		Үүнээс: Хариуцлага тооцох албан шаардлага	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо
1	Тус сургуулийн оюутнуудын төлөгдөх эсэх нь тодорхойгүй 326,328.7 мянган төгрөгийн бакалаврын сургалтын төлбөрийн авлага, 127,916.3 мянган төгрөгийн бусад авлагуудыг тооцоо нийлсэн актаар баталгаажуулаагүй байна.	1	454,245.1	-	-	1	454,245.1	-	-	-	-
2	ШУТИС-ийн төв номын сан, хэвлэлийн газрын санхүүгийн тайлангаар тайлагнасан борлуулалтын орлогын дүн, ААНОАТатварын тайлангаар тайлагнасан борлуулалтын орлогын дүнгээс 146,278.1 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй байна.	1	146,278.1	-	-	-	-	1	146,278.1	-	-
3	Хувь хүмүүст ажил гүйцэтгэх гэрээгээр олгосон цалин хөлс түүнтэй адилтгах орлогоос 72,409.1 мянган төгрөгийн НДШ суутгаж тайлагнаагүй.	1	72,409.2	-	-	-	-	1	72,409.2	-	-
4	Тус сургууль НӨАТ-ын тухай хуулийн заалтад хамаарах бараа, ажил үйлчилгээ эрхэлж 22,413.6 мянган төгрөгийн орлого олсон ч цахим төлбөрийн баримт олгодоггүй байна.	1	22,413.6	-	-	-	-	1	22,413.6	-	-
5	Томилолт, хурлын орчуулга, хөтөч болон нислэгийн тийз зэрэгт зарцуулсан 18,043.7 мянган	1	18,043.7	-	-	-	-	1	18,043.7	-	-

	төгрөгийн зардал нь төлбөрийн и-баримтаар баталгаажихгүй байна.										
6	Тайлант оны эд хөрөнгийн тооллого явуулах шийдвэрийг бүрэлдэхүүн сургууль бүрээр гаргахдаа ректорын өөр өөр шийдвэрийг үндэслэн гаргасан, тооллогын комисст нэгдсэн сургалт, заавар, чиглэл өгөөгүй, байгууллагын хэмжээгээр тооллогын үр дүнг нэгтгэн тооцоо бодсон актаар баталгаажуулаагүй байна.	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-
7	Тайлант онд худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөөнд тусгагдаагүй 81.4 сая төгрөгийн спорт заал, хичээлийн өрөөнүүдийн засварын ажлын гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулахдаа худалдан авах ажиллагааны хууль, журмыг мөрдөөгүй, төсөвт өртгийг хувааж шууд гэрээ байгуулсан байна.	1	81,438.8			1	81,438.8				
Харьяа Дархан-Уул аймаг дахь технологийн сургууль:											
8	Гадаад албан томилолтын зардал олгохдоо анхан шатны баримт бүрдэл дутуу байна.	1	600.0	-	-	-	-	1	600.0	-	-
	Дүн	**8**	**795,428.5**	**-**	**-**	**2**	**535,683.9**	**6**	**259,744.6**	**-**	**-**

Харьяа Дархан-Уул аймаг дахь технологийн сургуулийн санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал:

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс			
			Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил						
Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст 20 мэдээллийг хугацаа хоцроож, 2 мэдээллийг байршуулаагүй байна.	1	1,411,161.2	1	1,411,161.2	-	-
Дүн	**1**	**1,411,161.2**	**1**	**1,411,161.2**	**-**	**-**

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2026 оны 03 сарын 16 өдөр | Дугаар 666/А0150458 | Улаанбаатар хот

САГ-2026/89/ИА-СТА-ТБА

Зөрчил арилгах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Шинжлэх ухаан, технологийн их сургуулийн 2025 оны санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Тус сургуулийн оюутнуудын төлөгдөх эсэх нь тодорхойгүй 326,328,750.00 /Гурван зуун хорин зургаан сая гурван зуун хорин найман мянга долоон зуун тавин/ төгрөгийн бакалаврын сургалтын төлбөрийн авлага, 127,916,383.00 /Нэг зуун хорин долоон сая есөн зуун арван зургаан мянга гурван зуун наян гурван/ төгрөгийн бусад авлагуудыг тооцоо нийлсэн актаар баталгаажуулаагүй байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.4 "үнэн зөв байх", 18 дугаар зүйлийн 18.1 "Нягтлан бодох бүртгэлийг удирдан зохион байгуулах үүргийг аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага хүлээнэ", 20 дугаар зүйлийн 20.2.6 "эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах" гэж тус тус заасантай нийцэхгүй байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1 "Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө", Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам"-ын 4.2.1.7 "авлага, өглөгийг тооцоо нийлж баталгаажуулаагүй"-д заасныг үндэслэн **ШААРДАХ нь:**

1. Авлагын үлдэгдлийг тооцоо нийлсэн актаар баталгаажуулахгүй байгаа зөрчлийг арилгах, биелэлтийг 2026 оны 12 дугаар сарын 01-ний өдрийн дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэх;
2. Цаашид зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллахыг Шинжлэх ухаан, технологийн их сургуулийн захирал /Т.Намнан/, ерөнхий нягтлан бодогч /Ш.Цэнгэл/ нарт даалгав.

АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН:

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР — Ц.НАРАНЧИМЭГ

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР — С.НАЦАГДОРЖ

ЭС ЖИ ЭМ ДИ АУДИТ ХХК-ИЙН ЗАХИРАЛ — Д.НАСАНЖАРГАЛ

Монгол Улс, Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг, 1-р хороо, Бага тойруу-3, Засгийн газрын 4 дүгээр байр. Утас 51-264230

1526180799

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

АЛБАН ШААРДЛАГА

2026 оны 03 сарын 16 өдөр   Дугаар 667/А0150458   Улаанбаатар хот

САГ-2026/89/ИА-СТА-ТВА

Зөрчил арилгах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Шинжлэх ухаан, технологийн их сургуулийн 2025 оны санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Тайлант онд худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөөнд тусгагдаагүй 81,438,816.00 /Наян нэгэн сая дөрвөн зуун гучин найман мянга найман зуун арван зургаан/ төгрөгийн спорт заал, хичээлийн өрөөнүүдийн засварын ажлын гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулахдаа худалдан авах ажиллагааны хууль, журмыг мөрдөөгүй, төсөвт өртгийг хувааж шууд гэрээ байгуулсан байна.

Энэ нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 10 дугаар зүйлийн 10.3 "Захиалагч шууд худалдан авах, харьцуулалтын аргыг хэрэглэх зорилгоор батлагдсан төсөвт өртгийг хувааж худалдан авах ажиллагаа зохион байгуулахыг хориглоно", 44.1 "Захиалагч батлагдсан төсөвт туссан төсөл, арга хэмжээ бүрээр худалдан авах ажиллагааг үр ашигтай төлөвлөж, батална", 44.3 "Захиалагч санхүүжилтийн эх үүсвэр батлагдсанаас хойш ажлын 10 өдрийн дотор худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөөг харьяалах дээд шатны төсвийн захирагчид цахим системээр илгээнэ", Төсвийн тухай хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 24.4 "Төсвийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээг худалдан авах ажиллагаа хууль тогтоомжийн дагуу зохион байгуулагдаагүй бол төсвөөс санхүүжилт гаргахыг хориглоно" гэж тус тус заасантай нийцэхгүй байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1 "Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө", Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам"-ын 4.2.1.9 "Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль тогтоомж зөрчсөн нь энэ журмын 4.2.3-т заасан нөхцөл үүсээгүй бол"-д заасныг үндэслэн **ШААРДАХ нь:**

1. Төсөвт өртгийг хувааж худалдан авах ажиллагаа зохион байгуулж байгаа зөрчлийг таслан зогсоож, биелэлтийг 2026 оны 12 дугаар сарын 01-ний өдрийн дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэх;
2. Цаашид зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллахыг Шинжлэх ухаан, технологийн их сургуулийн захирал /Т.Намнан/, ерөнхий нягтлан бодогч /Ш.Цэнгэл/ нарт даалгав.

АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН:

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Ц.НАРАНЧИМЭГ

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР С.НАЦАГДОРЖ

ЭС ЖИ ЭМ ДИ АУДИТ ХХК-ИЙН ЗАХИРАЛ Д.НАСАНЖАРГАЛ

Монгол Улс, Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг, 1-р хороо, Бага тойруу-3, Засгийн газрын 4 дүгээр байр. Утас 51-264230

1526180795